

PROCÉS EVOLUTIU HUMÀ

En aquesta conferència es traçarà una visió panoràmica dels principals avanços en el procés evolutiu humà i com confirmen la teoria evolutiva formulada per Darwin. Per a això es partirà de l'actual coneixement del registre fòssil dels homínids en el continent africà i es valoraran les cronologies amb les dades provinents de la biologia molecular pel que fa a la data de separació entre els ancestres dels grans primats antropoides no humans i els homínids, assenyalant les principals fites paleontològiques abans de l'aparició del gènere Homo i la diversitat de homínids existents en aquestes dates. Punts importants d'aquest apartat són la caracterització del comportament a partir del registre arqueològic i la primera documentació de l'instrumental lític, com evidència de la creació del nínxol cultural propi de l'evolució humana. Seguidament es valoraran les diverses hipòtesis sobre l'expansió de la Humanitat fora d'Àfrica, centrant l'atenció en els processos culturals i la diversitat regional i diacrònica, així com en les teories que expliquen els processos d'expansió. L'atenció es dirigirà de manera particular a l'àmbit europeu, valorant les primeres evidències arqueològiques i paleontològiques i la problemàtica que planteja la continuïtat del poblament en aquesta regió. A partir d'aquest moment, i tras una breu valoració de l'àmbit asiàtic durant el Plistocè inferior i mig, l'exposició es dirigirà a valorar, comparativament, els processos africà i europeu durant el Plistocè mig i superior, establint una visió sintètica de la problemàtica que envolta l'aparició de la moderna humanitat i l'extinció dels neandertals. Aquest apartat inclourà les aportacions de la biologia molecular i altres disciplines, i s'enunciaran les diferents posicions pel que fa al paper dels neandertals en el procés evolutiu humà. Finalment, es valoraran les capacitats culturals i cognitives dels neandertals, assenyalant les seves diferències amb els humans moderns en l'àmbit europeu. Per a facilitar la comprensió d'aquesta última part de la conferència, es prendran alguns exemples provinents de la Península Ibèrica i s'estudiaran els orígens del comportament simbòlic.

R. Boyd & J.B. Silk. Cómo evolucionaron los humanos. Ariel Ciencia
C. Stringer & P. Andrews. La evolución humana. Akal
L-G- Vega. La otra humanidad. La Europa de los neandertales. Cuadernos de Historia. Arco Libros.

<http://www.becominghuman.org/>
<http://humanorigins.si.edu/>
<http://www.hominidae.com/>
<http://www.atapuerca.tv/>

VALENTIN VILLAVERDE BONILLA

Departament de Prehistòria i Arqueologia.
Facultat de Geografia i Història.
Universitat de València.

Catedràtic de Prehistòria. Investigador Principal de diversos projectes d'investigació centrats en l'estudi del Paleolític mig i superior, Art paleolític i Art Llevantí. Director d'excavacions arqueològiques en els jaciments de la Cova Negra de Xàtiva, la Cova dels Cendres de Teulada-Moraira, la Ratlla del Bubo de Crevillent, l'Abric de la Trencada de Xelva, la Cova Antón de Mula, i dels treballs de calc i documentació en els Abrics amb pintures i gravats de la Cova dels Meravelles de Gandia, de la Cova dels Cavalls (Tirig), Coves de la Saltadora (Coves de Vinromà), Abric de Vicent (Millars), el Cingle de la Mola Remigia (Ares del Maestrat), Cova Remigia (Ares del Maestrat), el Abric de la Gerga (Alcoi) i Abric de la Xivana (Alfarb). Autor de diverses monografies i un centenar d'articles relacionats amb aquestes temàtiques. Ponent convidat en diversos congressos nacionals i estrangers. Membre de la Comissió científica del Centre nacional d'estudi de l'evolució humana (CENIEH) i de diverses comissions internacionals científiques, així com dels comitès científics de diverses revistes especialitzades en l'arqueologia prehistòrica